

ТЕСТ (ИЗХОДНО НИВО)

Име: _____ Дата: _____

I.

1. Рационалност се нарича човешката способност за:

- А) бърза и непосредствена емоционална реакция
- Б) оригинално и творческо създаване на изкуство
- В) целенасочено и последователно мислене
- Г) безусловно отдаване на божията воля

2. Кое от изброените НЕ е характерно за философското изследване?

- А) Проверява валидността на хипотези.
- Б) Подобрява качеството на мисленето.
- В) Задълбочава съществуващи предразсъдъци.
- Г) Разграничава мнение от обоснована позиция.

3. Какво означава понятието „ценност“ в етиката?

- А) съвкупност от всичко, което е налице
- Б) знания, които са безспорно установени от науката
- В) идеи, които определят отношението ни към фактите
- Г) скъпоценни предмети, които имат много висока цена

4. Според Имануел Кант волята на човека е автономна, когато:

- А) избираме, решаваме и действаме без никакви ограничения
- Б) зависи от неврофизиологичните процеси в мозъка
- В) се подчинява на природните закони
- Г) се определя единствено от разума

5. Какво изразява мисълта на Жан-Пол Сартр: „Като избира себе си, човекът избира всички хора.“?

- А) Другите хора определят дали изборът на човека е добър.
- Б) Човекът съобразява избора си с интересите на другите хора.
- В) Човекът е ограничен в избора си от историята на човечеството.
- Г) Човекът утвърждава ценния според него образ на човека изобщо.

6. Кой философ е убеден, че моралната оценка на постъпките ни се основава изцяло на разума?

- А) Едмънд Бърк
- Б) Дейвид Хюм
- В) Готфрид Лайбниц
- Г) Имануел Кант

7. Според кой философ доброто е свършена идея?

- А) Сократ
- Б) Аристотел
- В) Платон
- Г) Сенека

8. Коя етическа позиция твърди, че добро и зло са изначално равноценни принципи?

- А) дуализъм
- Б) платонизъм

- В) релативизъм
Г) универсализъм
9. **Какво представлява злото според християнството?**
А) изначален принцип, който допълва доброто
Б) последица от избора на човека да живее без Бог
В) грешка, която Бог допуска при сътворението на света
Г) особеност на земния живот, която определя следващото прераждане
10. **Думата „нирвана“ означава:**
А) просветление
Б) прераждане
В) желание
Г) познание
11. **Коя религия е създадена от пророка Мохамед?**
А) ислям
Б) будизъм
В) юдаизъм
Г) християнство
12. **Според Аристотел добродетелта е средината между крайностите на:**
А) доброто и злото
Б) недостига и излишъка
В) разумното и неразумното
Г) правилното и неправилното
13. **Кой философ е привърженик на етиката на разумното удоволствие?**
А) Аристип
Б) Епикур
В) Сенека
Г) Марк Аврелий
14. **Какво е буквалното значение на думата *естетика*?**
А) красота
Б) сетивност
В) разумност
Г) рационалност
15. **Какво изследва естетиката като философска дисциплина?**
А) красивото
Б) разумното
В) природното
Г) религиозното
16. **Кой философ смята, че изкуството е подражание на действителността?**
А) Платон
Б) Аполон
В) Фридрих Ницше
Г) Едмънд Бърк

II. Прочетете текста и отговорете писмено на въпросите:

Зад нашите ежедневни привидно тривиални решения се крият куп въпроси. Някъде на заден план, в дълбочина, се оказват потребни много размисления, за да проумеем как следва да постъпим. Без значение дали иде реч за обичаен избор, или жизнено-важно решение, [...] за лично становище или за колективна позиция [...] етическите въпроси са неизбежни. [...]

Не става дума само да сме наясно какво решение да вземем [...] в зависимост от конкретната ситуация, в която се намираме. А да знаем в името на какво ще предпочетем едно решение пред друго, на кои ценности ще се позовем, кои ще са критериите за избора ни. Най-същественото не е толкова решението, колкото да осъзнаем защо, поради каква причина приемаме или отхвърляме една от двете – или от четирите, петте, десетте – възможности, с които разполагаме.

Иначе казано, етиката не е практическа дейност, при която човек би могъл да се задоволи с това да прилага правилата по чисто механичен начин. Трябва задължително да разсъждаваме върху онова, което оправдава тези правила, обосновава избора на постъпките ни, да мислим за отправната точка, която възприемаме, за методите, които използваме, за резултатите, които желаем да постигнем [...] и за мотивите, с които е подплатено всичко това!

Роже-Пол Дроа, „Диалог за етиката“, превод Елена Константинова

Въпроси към текста:

- Как според Дроа вземаме решенията в живота си?
-
-

- Какви са основанията за нашите решения?
-
-

- Каква е ролята на етиката в човешкия живот?
-
-

- Според вас етиката важна ли е за живота на хората, или не? Защо?
-
-

III. Анализирайте казуса с помощта на въпросите след него.

Иван харесва едно момиче, но то си има сериозен приятел – негов съученик от същия клас. Затова той не прави активни опити да я спечели, а само я наблюдава отдалече. Днес тя няколко пъти заговаря Иван в междучасието и му се усмихва. Иван вижда, че нейният приятел се ядосва все повече и повече и му хвърля мрачни погледи. Затова не е сигурен как точно трябва да постъпи. В края на часовете все пак намира смелост да потърси момичето с намерението да я изпрати до дома, но вижда как тя и приятелят ѝ излизат от училището, хванати за ръце. Случайно дочува част от разговора на най-добрите приятелки на момичето, които възхитено обсъждат колко

Отговори на задачите: 1 – В; 2 – В; 3 – В; 4 – Г; 5 – Г; 6 – Г; 7 – В; 8 – А; 9 – Б;
10 – А; 11 – А; 12 – Б; 13 – Б; 14 – Б; 15 – А; 16 – А